

قایتا تۈزگۈچىدىن

مەزكۇر «سېلىشتۇرما» ئاپتونوم رايونلۇق تىزكىرى كومىتېتىنىڭ تەشكىللەشى بىلەن قادر ھاپىز، ۋەلى ئۇلىنىڭ باش مۇھەممەدىلىكىدە (قۇربان ۋەلى بېكىتكەن) ۋەلى ئۇلى، داۋۇت سايىم، ئابىدت نۇردۇن تۈزگەن «خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تارىخ ئاتالغۇللىرى لۇغىتى» (شىنجاڭ خەلق نەشرىيەتى 1990 يىلى نەشر قىلغان، بۇ لۇغەتكە 10 مىڭدىن ئارتۇق ئاتالغۇللىرى كىرگۈزۈلگەن)، ئابىدت نۇردۇن تۈزگەن «تارىخ ئاتالغۇللىرى تەرىجىمە قوللانمىسى» (1998 - يىلى نەشر قىلغان، بۇ قوللانمىغا تەخىنەن 6 مىڭ ئاتالغۇ كىرگۈزۈلگەن) ۋە ئابىدت نۇردۇن 1998 - يىلىدىن بۇيان ھازىرغىچە تارىخ تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللىنىش، تارىخقا دائىر نۇرغۇن كىتاب، ماقالىلەرنى تەرىجىمە قىلىش، تەھرىرلەش، تەرىجىمىسىنى بېكىتىش داۋامىدا توپلىغان 9 مىڭغا يېقىن يېڭى ئاتالغۇلارنى رەتلەپ قوشۇش ئاساسدا تۈزۈلدى. تارىخي ئاتالغۇلارنى قېلىپلاشتۇرۇش، بېكىتىش قىيىن بولغاچقا (ئاساسلىقى مۇتەختىسىسلەرنىڭ پىكىرىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش تەس بولغاچقا)، بۇ كىتابنىڭ نامىنى «خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تارىخ ئاتالغۇللىرى لۇغىتى» دەپ ئاتىمای، «خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تارىخ ئاتالغۇللىرى سېلىشتۇرمىسى» دەپ ئاتىدىم. قایتا تۈزۈش، رەتلەش داۋامىدا، ئىلگىرىكى كىتابلاردا خاتا كەتكەن بەزى ئاتالغۇلار تۈزىتىلىدى ياكى رەت تەرتىپى توغرىلاندى.

بۇ كىتابقا جۇڭگو تارىخى ۋە ئوتتۇرا ئاساسيا تارىخغا دائىر داڭلىق شەخسلەر، يەر - جاي، قوقۇم، قەبىلە، مىللەت، ئۇنىزان-

مەندىپ، يازما يادىكارلىق ناملىرى، دىن، ئارخېتۇلۇكىيە، مەدەنىيەت، سەئەتكە دائىر 26 مىڭچە ئاتالغۇ كىرگۈزۈلدى. تارىخقا دائىر ئاتالغۇلارنى توغرا ترجمە قىلىش، بېكىتش، قېلىپلاشتۇرۇش جاپالىق، مۇرەككىپ، قىيىن ئىلمىي خىزمەت بولغاچقا، بۇ «سېلىشتۇرۇما» دىكى ئاتالغۇلارنىڭ ترجمىسى ۋە رەتلېنىشى جەھەتتە يېتىرسىزلىك، نۇقسان كۆرۈلگەن بولۇشى مۇمكىن. بۇ ساھەگە قىزىقىدىغان كەسىپداشلارنىڭ پىكىر ۋە تەكلىپ بېرىشىنى، بۇ «سېلىشتۇرۇما» نى ئۆزلۈكىسىز تولۇقلۇشىنى ئۆمىد قىلىمەن. ئاخىربىدا بۇ كىتابتىكى خەنزۇچە ئاتالغۇلارنىڭ تەرتىپىنى كومپىيۇتېر ئارقىلىق رەتلەشكە ياردەم قىلغان ھىميت ئازىز ئېپتەندىگە مىننەتدارلىقىمنى بىلدۈرۈمەن.

ئابلهت نۇردۇن

ئاي - ييل 12 - 2002